

ORDENANÇA DE MESURES PER REGULAR LA PROMOCIÓ, VENDA I CONSUM DE BEGUES ALCOHÒLIQUES

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

El consum abusiu de l'alcohol és, segons l'OMS (Organització Mundial de la Salut), un greu problema de salut pública, està directament relacionat amb el desenvolupament de moltes malalties. En els països desenvolupats, s'estima que el consum abusiu d'alcohol és el tercer factor de risc per a la salut, és per això que les institucions treballen per unificar esforços en la promoció de la salut comunitària i en estratègies per promoure actituds saludables i regular la comercialització de productes que poden afectar la salut de les persones i en particular la dels infants i joves.

Segons les dades de les darreres enquestes (ESTUDES 2014) de la població de les Illes Balears, l'edat mitjana d'inici al consum d'alcohol és de 13'8 anys, la prevalença de consum de begudes alcohòliques entre els estudiants d'ensenyament secundari de 14 a 18 anys, alguna vegada en la vida és de 78'8 %, pel que fa a la prevalença en els darrers 30 dies el percentatge se situa en 68'8 %

Des de fa un temps, s'estan generalitzant pautes de consum on predomina el consum intensiu, sobretot durant els caps de setmana i a les festes. Dins aquest patró de consum, el de més de cinc copes en períodes breus de temps ("bingedinking") segons les dades de l'estudi un 26'3 % dels joves practiquen aquesta modalitat de consum. Aquest "consum", s'associa també a un major ús de drogues il·legals (policonsum).

Cal destacar especialment el que s'ha popularitzat amb el nom de "botellón", tant pel que suposa una conducta de risc en un ampli sector de joves, com per l'impacte mediambiental que produeix. La prevalença, respecte a aquesta activitat a les Illes Balears els darrers 30 dies, és del 18'9 % .

Les reunions massives de joves en places, parcs públics, amb l'alcohol 'com a vehiculitzador', constitueixen en sí mateixes un fenomen de moda. Entre els factors que contribueixen a aquesta situació hi ha la facilitat que troben els menors per aconseguir begudes alcohòliques i la baixa percepció que el seu consum, fins i tot abusiu, comporti risc per al consumidor o el seu entorn.

Pel que fa a l'accessibilitat a l'alcohol, les dades de l'enquesta assenyalen que els establiments on majoritàriament han comprat o han aconseguit l'alcohol, en els darrers 30 dies, són els bars un 26'9 % i els supermercats amb un 23'6 %, en el cas que l'hagin comprat ells mateixos, essent menors d'edats, (14 a 17 anys) arriba fins a un 80 % en els bars i a un 60 % en els supermercats.

La situació es caracteritza, per tant, per un elevat consum de begudes alcohòliques, amb tendència a fer un consum molt concentrat en un temps curt i que afecta totes les edats, però de manera més preocupant als joves, que comencen a edats molt primerenques. A més cal afegir l'existència d'una percepció de risc reduïda per part de la població, la qual cosa afavoreix un increment progressiu del consum i sovint ocasiona problemes diversos en l'àmbit de la llar, la convivència veïnal i a l'augment del risc d'accidents.

La Constitució espanyola dins dels principis rectors de la política social i econòmica conté els principis i directrius que inspiren l'acció administrativa art. 43.2 amb relació a la protecció de la salut a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris.

L'Ajuntament, com a òrgan d'administració i govern del municipi, exerceix la seva activitat per a garantir i fomentar els drets individuals i col·lectius dels veïns, reconeguts per la Constitució i les lleis, així com fer respectar i complir els deures i obligacions, legítimament establerts, en benefici de l'interès general.

Per a complir aquesta missió, té la potestat de dictar ordenances per tal de vetlar per la convivència, protegir la salut pública, racionalitzar l'ús dels espais públics municipals i garantir l'aprofitament, per part de tots els ciutadans i

AJUNTAMENT DE FORNALUTX

ILLES BALEARS

ciutadanes, de les vies i els espais públics, perquè les activitats d'un sector de la ciutadania no suposin un perjudici greu per a la tranquil·litat i el descans dels altres.

Amb les finalitats esmentades als apartats anteriors, aquesta ordenança regula una sèrie de mesures, encaminades específicament a fomentar i promoure la convivència i el civisme a l'espai públic, identifica quins són els béns jurídics tutelats, preveu quines són les normes de conducta en cada cas, sanciona les que poden pertorbar, lesionar o deteriorar tant la mateixa convivència ciutadana com els béns que es troben a l'espai públic, que li han de servir de suport i tipifica, si escau, mesures específiques d'intervenció.

En aquest marc constitucional i dins de les competències atribuïdes per la legislació vigent als ajuntaments, es dicta la present ordenança, que prioritza la política preventiva en relació a infants i joves, introdueix mesures per regular els mecanismes de control, així com les prohibicions i limitacions de les activitats promocionals, publicitàries, de subministrament, venda i consum d'aquestes substàncies. També pretén dotar d'un marc estratègic amb capacitat de detectar i intervenir amb els adolescents i joves consumidors d'alcohol amb l'objectiu de reduir els riscos i danys secundaris al consum i/o reduir al mínim el consum, així com de prevenir el consum als menors d'edat amb la finalitat de permetre el desenvolupament íntegre de la persona.

TÍTOL I. DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte i finalitat de l'ordenança

La present ordenança té com a objecte el desenvolupament de les normes que regulen les limitacions a la publicitat, venda, i consum de begudes alcohòliques, en l'àmbit de les competències que corresponen a l'ajuntament de Fornalutx, d'acord amb la legislació estatal i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Es també finalitat d'aquesta ordenança, fomentar l'educació per la salut i la prevenció del consum abusiu d'alcohol i altres drogues, especialment en el cas dels menors.

Article 2. Fonaments legals

1. Aquesta ordenança s'ha elaborat d'acord amb les competències establertes a:
 - l'article 25.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, i l'article 29 de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears;
 - la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril de mesures especials en matèria de salut pública, i la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat;
 - la Llei 34/1988, d'11 de novembre general de publicitat;
 - el Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries;
 - la Llei 7/2013, de 26 de novembre, de règim jurídic d'instal·lació, accés i exercici d'activitats a les Illes Balears;
 - la Llei 11/2014, de 15 d'octubre, de comerç de les Illes Balears.
2. La potestat de tipificar infraccions i sancions que, amb la finalitat d'ordenar les relacions de convivència ciutadana, s'estableix en els articles 139 i següents de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, i a l'article 32.3 de la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana.
3. Per a la correcta aplicació de l'ordenança, s'ha de tenir en compte la Llei 39/2015, d'1 d'octubre del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Tot això sense perjudici del que puguin disposar les lleis autonòmiques, que en el seu dia es dictin, sobre promoció, venda i consum de begudes alcohòliques.

Article 3. Àmbit d'aplicació

1. Àmbit d'aplicació objectiva:
 - a) Aquesta ordenança s'aplica a tot el terme municipal de Fornalutx.

AJUNTAMENT DE FORNALUTX
ILLES BALEARS

- b) Particularment, l'ordenança és d'aplicació en tots els espais i edificis públics, en els espais destinats a l'ús o al servei públic de titularitat municipal, i també a construccions, instal·lacions, mobiliari urbà i la resta de béns i elements de domini públic municipal que hi estan situats a dins.
 - c) Així mateix, l'ordenança s'aplica en aquells altres espais, construccions, instal·lacions, vehicles o elements que estiguin destinats a un ús o a un servei públic de titularitat diferent a la municipal. Quan pertoqui, l'ajuntament ha d'impulsar la subscripció de convenis específics amb els titulars de tals espais, construccions, instal·lacions, vehicles o elements a fi de dotar de la cobertura jurídica necessària a la intervenció municipal.
 - d) L'ordenança s'aplica també en espais, construccions, instal·lacions i béns de titularitat privada quan s'hi duen a terme les conductes o activitats regulades en aquesta ordenança: establiments comercials hostalers i no hostalers, establiments d'activitats d'espectacles i d'activitats recreatives.
2. Àmbit d'aplicació subjectiva
- a) Aquesta ordenança s'aplica a totes les persones que es troben al municipi de Fornalutx, sigui quina sigui la seva concreta situació jurídica administrativa.
 - b) També és aplicable a les conductes realitzades pels menors d'edat, en els termes i amb les conseqüències que es preveuen en aquesta ordenança i en la resta de l'ordenament jurídic. En els supòsits en què estigui previst expressament, els pares, tutors, o guardadors, també poden ser considerats responsables de les infraccions comeses pels menors quan concorri, per part d'aquells, dol, culpa o negligència, inclosa la simple inobservança.
 - c) També és aplicable a les persones que tinguin responsabilitat en les conductes sancionades en la present ordenança i segons els termes que s'hi estableixen.

Article 4. Competència municipal

1. Constitueix competència de l'Administració municipal:
 - a) La conservació i la tutela dels béns municipals.
 - b) La regulació de les condicions de seguretat en les activitats organitzades en espais públics i en els locals de concurrència pública, que inclou la vigilància dels espais públics i la protecció de persones i béns, en coordinació amb els cossos i les forces de seguretat de l'Estat d'acord amb el que estableix la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat.
 - c) És obligació de l'Ajuntament de Fornalutx, elaborar un pla de de control i prevenció del consum abusiu de l'alcohol i altres substàncies emmarcat en el Pla municipal d'actuacions sobre drogodependències i conductes additives, que ha d'esser revisat cada any per una comissió de seguiment i ha d'incorporar els següents objectius:
 - Aprovar un pla de mitjans personals i materials per a l'aplicació efectiva de la present Ordenança.
 - Promoure i impulsar programes per a fomentar el civisme i la convivència ciutadana adreçats a diferents col·lectius.
 - Elaborar un pla socioeducatiu amb l'objectiu de prevenir l'abús de l'alcohol i altres drogues i els efectes negatius que provoca.
 - Realitzar regularment campanyes informatives i publicitàries sobre els efectes nocius del consum abusiu de begudes alcohòliques i altres drogues
 - Promoure programes d'oci alternatiu per als joves.
 - Potenciar i promoure l'ús del transport públic.
 - Promoure i impulsar programes i campanyes específiques en el sector del comerç i l'hoteleria
 - Impulsar una major implicació i intervenció dels professionals sanitaris a l'hora de reduir els problemes relacionats amb el consum de l'alcohol i altres drogues.
 - Facilitar les eines necessàries a les APIMA per a intensificar la formació d'educació per a la salut, per tal de procurar una major implicació de la família en la formació integral dels menors.
 - Crear i promoure equips de mediació per a l'educació en salut i la intervenció en resolució de conflictes in situ.
 - Elaborar un protocol per a la intervenció concreta en menors d'edat.

AJUNTAMENT DE FORNALUTX

ILLES BALEARS

2. Les mesures de protecció de competència municipal previstes en aquesta ordenança s'entenen sense perjudici dels drets, les facultats i els deures que corresponen a les persones titulars dels béns afectats i de les competències d'altres administracions públiques i dels jutjats i tribunals de justícia regulades per les lleis.
3. L'aplicació de les mesures establertes en aquesta ordenança té com a objectiu principal la preservació de la salut, el restabliment de l'ordre cívic, la repressió de les conductes antisocials i la reparació dels danys causats.

TÍTOL II. MESURES PREVENTIVES

Article 5. Mesures d'informació, orientació i educació

1. Administració municipal facilita als residents al terme municipal, mitjançant els serveis de benestar social, joventut, cultura, esports, policia i altres del municipi, assessorament i orientació sobre la prevenció del consum abusiu d'alcohol i, si és el cas, del tractament de les situacions d'addicció i dels problemes derivats del consum de begudes alcohòliques.
Amb tal fi ha de promoure i impulsar campanyes informatives que conscienciïn dels efectes del consum abusiu d'alcohol a fi de modificar hàbits i actituds en relació al seu consum. Aquests campanyes divulgatives s'ha de dirigir al conjunt de la població i visitants, emfatitzant els aspectes positius de la no ingestió abusiva d'alcohol.
2. S'ha de dispensar una protecció especial en aquest camp als infants i joves, i població general. Per a tal fi, els serveis municipals de manera coordinada amb els serveis de les altres administracions:
 - Han de promoure accions en l'àmbit de la informació, formació, educació per a l'oci, etc., que tendeixin a aconseguir els indicats fins preventius en aquest col·lectiu, en col·laboració amb els centres escolars, culturals, esportius i totes aquelles institucions que disposin d'infraestructures destinades a un públic compost principalment per menors de 18 anys.
 - Han de promoure actuacions de sensibilització, educatives i formatives que potencien entre els infants i els joves, i la població en general, el valor de la salut en l'àmbit individual i social.
 - L'Ajuntament ha de promoure de manera especial les actuacions dirigides a infants i joves per part dels professionals de la pròpia administració: policia local (en especial, policia tutor), educadora o educador, professional de la psicologia i de treball social dels serveis socials municipals.
3. L'ajuntament ha de dotar-se dels dispositius i mitjans necessaris d'intervenció sobre les conductes desenvolupades pels joves menors de divuit anys relacionades amb el consum d'alcohol en la via pública.
4. En el camp de l'associacionisme ha de promoure, amb la mateixa finalitat, les associacions i entitats que treballin en drogodependències i els ha de facilitar la participació i integració en els programes de prevenció que es duen a terme en el municipi.

Article 6. Participació ciutadana

En l'àmbit de les seves competències l'ajuntament de Fornalutx ha d'adoptar les mesures adequades de foment de la participació social i el suport a les institucions sense ànim de lucre que col·laboren amb el municipi en l'execució dels programes de prevenció que contribueixen a la consecució dels objectius d'aquesta ordenança. Les accions informatives i educatives, i quantes altres mesures adopti en aquest camp l'ajuntament, s'han de dirigir a famílies, mediadors socials, sector d'hoteleria i oci, etc., a fi d'afavorir la seva col·laboració en el compliment del fi pretès.

TÍTOL III. MESURES D'INTERVENCIÓ

Article 7. Títol habilitant

1. La venda i el subministrament de begudes alcohòliques només es pot fer en els establiments que disposin del corresponent títol habilitant en matèria d'activitats que contempli la venda i, si és el cas, el consum de begudes alcohòliques.
2. No es permet la venda ni el subministrament de begudes alcohòliques en la via pública, excepte terrasses, vetlladors, o en dies de fira o festes patronals o similars autoritzats a l'efecte.

AJUNTAMENT DE FORNALUTX
ILLES BALEARS

Article 8. Prohibició de mostradors a la via pública

Es prohibeix, sota la responsabilitat dels titulars dels establiments:

- a) La venda o subministrament de begudes alcohòliques en els establiments d'hostaleria i establiments comercials, per ser consumides en l'exterior o en la via pública, excepte en els serveis de terrasses o altres instal·lacions amb la deguda autorització municipal.
- b) L'existència de mostradors, finestres o buits que facin possible el despatx de begudes alcohòliques a persones situades en la via pública.
- c) La venda d'alcohol en descampats, platges, berenadors, sense la sol·licitud i obtenció prèvia de la corresponent autorització municipal.

Article 9. Festes Populars

1. Les activitats relacionades amb la venda i consum d'alcohol en la via pública en dies de festa patronal o festes populars, així com qualsevol altre data que es determini per resolució de Batlia, han de comptar amb la corresponent autorització. La seva concessió o denegació s'ha d'ajustar a la seva normativa específica, així com als requisits i condicions establerts en la present ordenança, i de manera específica, han d'observar les següents obligacions:
 - a) Els titulars han de justificar haver participat en un curs sobre la dispensació responsable de begudes alcohòliques, i han d'assegurar que durant tot el temps que tinguin obert al públic sempre hi haurà un mínim de la meitat del personal amb aquesta formació.
 - b) No servir begudes alcohòliques a menors d'edat.
 - c) Oferir aigua a un preu més assequible que qualsevol altre tipus de consumició.
2. Per raons de seguretat, en aquells espectacles multitudinaris com a concerts o altres esdeveniments similars que se celebrin amb autorització municipal que incloguin la possibilitat de dispensar begudes i altres consumicions, aquestes s'han de servir en envasos de plàstic, i no es permet en cap cas vidre, llaunes o similars.
3. Els titulars de la concessió de la instal·lació d'un bar o una altra activitat classificada similar, com ara una concessió temporal durant les festes, han de col·locar en lloc visible al públic que tenen llicència d'activitat per a subministrar i/o consumir begudes alcohòliques, així com el cartell de prohibició de venda a menors de 18 anys.

Article 10. De l'actuació inspectora

1. La policia municipal i els serveis tècnics municipals competents, conforme a les disposicions vigents en la matèria, estan facultades per investigar, inspeccionar, reconèixer i controlar tot tipus de locals i instal·lacions a efectes de verificar el compliment pels seus titulars de les limitacions i prohibicions establertes en la present ordenança.
2. Quan s'aprecii algun fet que s'estimi pugui constituir infracció als preceptes de la present ordenança, s'ha d'estendre el corresponent part de denúncia o acta si és procedent, o s'han de consignar les dades personals del presumpte infractor i els fets o circumstàncies que puguin servir de base per a la incoació del corresponent procediment sancionador.
3. Els titulars, gerents, encarregats o responsables de l'activitat sotmesa a control municipal estan obligats a prestar l'ajuda i col·laboració necessària per a la realització de la labor inspectora referida a la comprovació del compliment dels preceptes d'aquesta ordenança. És una infracció i incorre en infracció d'aquesta qui per mitjà d'oposició activa o per simple omissió entorpeixi, dificulti o impedeixi el desenvolupament de l'esmentada labor.

TÍTOL IV. PROHIBICIONS I LIMITACIONS A LA PUBLICITAT, VENDA I CONSUM DE BEGUES ALCOHÒLIQUES

A. Mesures quant a la publicitat i promoció de les begudes alcohòliques

Article 11. Amb caràcter general

AJUNTAMENT DE FORNALUTX

ILLES BALEARS

1. Tots aquells establiments que subministrin i venguin begudes alcohòliques han de tenir fixat un cartell senyalitzador amb el següent text 'Prohibida la venda de qualsevol tipus de begudes alcohòliques a menors de 18 anys'.
2. En establiments amb mostrador, el cartell s'ha de situar darrere d'aquest, en lloc perfectament visible, a raó d'un cartell per cada mostrador.
3. En la resta d'establiments les senyalitzacions s'han de col·locar en un lloc visible, a raó d'un cartell per cada mostrador.
4. En els establiments d'autoservei, la venda de begudes alcohòliques s'ha de realitzar en una secció concreta, amb rètols anunciadors de la prohibició de venda a menors.
5. Està prohibida la venda, distribució, subministrament des d'automòbils, caravanes, carrets o parades, tant a títol oneros com gratuït, excepte a les festes, fires i festes patronals quan estigui degudament autoritzat amb anterioritat. En els casos d'autorització per les festes, també és obligatori col·locar l'esmentat cartell senyalitzador.

Article 12. De les limitacions a la publicitat

La promoció i publicitat, tant directa com indirecta, de begudes alcohòliques, ha de respectar les limitacions i prohibicions establertes en la Llei 34/1988 general de publicitat, RDL 1/2007 de 16 de novembre pel qual s'aprova el text refós de la Llei General per a la defensa de consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, i en les respectives normatives de prevenció, assistència i integració social de les persones amb problemes derivats de l'abús de drogues.

Sense perjudici del que estableixen les normes anteriors, la publicitat, tant directa com indirecta, de begudes alcohòliques ha d'observar, en tot cas, les següents limitacions.

- a) Queda prohibida qualsevol campanya, sigui com a activitat publicitària o no publicitària, dirigida a menors de divuit anys que indueixi directament o indirecta al consum de begudes alcohòliques.
- b) En cap cas poden utilitzar-se veus o imatges de menors de divuit anys, o de joves que puguin suscitar dubtes sobre la seva majoria d'edat, per ser utilitzats com a suports publicitaris de begudes alcohòliques.
- c) No ha d'associar-se el consum d'alcohol a una millora del rendiment físic i psíquic, a la conducció de vehicles o al maneig d'armes, ni fer la impressió que aquest consum contribueix a l'èxit social o sexual. Tampoc pot associar-se aquest consum a pràctiques educatives, sanitàries o esportives.

Article 13. De les prohibicions

1. Es prohibeix expressament la publicitat directa o indirecta de begudes alcohòliques en:
 - Locals i instal·lacions destinats predominantment a joves menors de 18 anys.
 - Centres i dependències de l'Administració municipal, i en especial centres d'acció social i centres culturals.
 - En l'interior i exterior dels mitjans de transport públic.
 - Els vehicles del servei de taxi amb llicència municipal.
 - En els centres docents, tant els dedicats a ensenyances no reglades com a qualsevol tipus d'ensenyança.
 - Instal·lacions mòbils.
 - Mobiliari urbà municipal.
 - Empreses de transport públic.
 - Llocs on està prohibida la seva venda i consum.
2. Es prohibeix qualsevol publicitat dirigida a menors de divuit anys.
3. En els periòdics, revistes i la resta de publicacions, així com qualsevol mitjà de registre i reproducció gràfica o sonora dirigides a menors de divuit anys està prohibit tot tipus de publicitat directa o indirecta de begudes alcohòliques.

Article 14. Promoció de begudes alcohòliques

1. La promoció de begudes alcohòliques en fires, certàmens, exposicions i activitats similars, s'ha de situar en espais diferenciats quan tinguin lloc dins d'altres manifestacions públiques. En aquestes activitats no està permès l'ofertament, ni la degustació gratuïta a menors de 18 anys.

AJUNTAMENT DE FORNALUTX
ILLES BALEARS

2. No es poden distribuir a menors invitacions, cartells o objectes (bolígrafs, camisetes, etc.) al·lusius a begudes alcohòliques.
3. Està prohibida la promoció de begudes alcohòliques per mitjà de la distribució d'informació per bústies, correu, telèfon o xarxes informàtiques, llevat que aquesta vagi dirigida nominalment a majors de divuit anys.
4. Queda prohibida la promoció de begudes alcohòliques en els establiments i locals de venda o subministrament que suposin una incitació directa a un major consum, mitjançant ofertes promocionals, premis, sorteigs, concursos, festes o rebaixes dels preus estipulats segons tarifes autoritzades.
5. No es poden utilitzar les begudes alcohòliques com a premi o incentiu en la promoció d'articles, béns, serveis o activitats de cap classe si hi poden participar menors.
6. L'Administració municipal no pot utilitzar com a suports informatius o publicitaris objectes relacionats amb el consum de begudes alcohòliques.

B. Mesures quant al subministrament, venda i consum de begudes alcohòliques

Article 15. Prohibicions de caràcter general

1. No es permet la venda, subministrament o distribució de begudes alcohòliques amb caràcter ambulant, durant l'horari diürn i nocturn que determini la corporació local.
2. No es permet la venda ni el consum de begudes alcohòliques en:
 - Centres sanitaris, sociosanitaris, socials i culturals.
 - Establiments destinats al despatx de pa i llet, xurreries, així com tots els que no tinguin autorització expressa.
 - Recintes amb caràcter esportiu-recreatiu, llevat que siguin en llocs especialment habilitats per a això.
 - Els centres d'assistència a menors.
 - Centres educatius d'ensenyança primària, secundària i especial, i centres destinats a l'ensenyament esportius o culturals per a menors.
 - Centres i dependències de l'Administració, excepte en els llocs expressament habilitats a aquest efecte.
 - Locals de treball de les empreses de transports públics.
 - Queda prohibida la venda de begudes alcohòliques en quioscos, parades de gelats, botigues d'articles diversos i qualsevol altra d'instal·lació permanent, ocasional o de temporada en la via pública.
3. Queda prohibit el subministrament de begudes alcohòliques a través de màquines automàtiques, llevat que es troben en l'interior d'establiments tancats i a la vista d'una persona encarregada que es compleixin les condicions anteriors, i sota la directa responsabilitat del titular de l'activitat.
4. En els establiments en règim d'autoservei l'exhibició de begudes alcohòliques s'ha de realitzar en una secció concreta amb cartells anunciadors de la prohibició de la seva venda a menors. Es responsabilitza de la dita venda de begudes alcohòliques a menors el titular de l'establiment, o terceres persones majors d'edat que, a fi d'eludir el control dels responsables dels comerços, adquireixin personalment les begudes alcohòliques i posteriorment les facilitin als menors.
5. No es permet la venda, subministrament i consum de begudes alcohòliques en els establiments que no tinguin el títol habilitant corresponent.
6. En els establiments autoritzats per a la venda i consum de begudes alcohòliques, com ara bars, cafeteries, clubs nocturns, etc., està prohibit treure tassons, botelles de vidre, de plàstic, o qualsevol altre recipient dels establiments fora del local, excepte a la pròpia terrassa. Es pot establir una excepció durant les festes, quan s'autoritzi expressament i, en aquest cas, per raons de seguretat només es poden treure tassons de plàstic o de cartró. De d'incompliment d'aquesta prohibició en són responsables tant els autors com els titulars dels establiments, per la qual cosa, han d'adoptar les mesures corresponents, a fi d'evitar-ho.
7. Els establiments comercials no hostalers no poden vendre begudes alcohòliques de cap classe entre les 24:00 hores i les 8:00 hores de l'endemà, amb independència del règim d'obertura que els sigui d'aplicació.
8. Els establiments d'activitats permanents d'espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics, a partir de l'hora de tancament que els sigui aplicable segons la normativa vigent, han de
 - a) Deixar de servir begudes i altres serveis.
 - b) Aturar la música.

AJUNTAMENT DE FORNALUTX

ILLES BALEARS

- c) Impedir l'entrada d'usuaris.
- d) Deixar d'executar qualsevol espectacle, joc o similar.
- e) Encendre la il·luminació per facilitar la sortida.

Article 16. Protecció dels menors

1. No es poden vendre ni subministrar begudes alcohòliques ni tabac, ni tampoc permetre'n el consum a menors de 18 anys, tant en els llocs d'expedició, com en els de consum.
2. En tots els establiments públics on es vengui o faciliti de qualsevol manera o forma begudes alcohòliques, s'ha d'informar amb caràcter obligatori que està prohibida la seva adquisició i consum pels menors de divuit anys, així com la venda, subministrament o dispensació als menors. Aquesta informació s'ha de realitzar per mitjà d'anuncis o cartells de caràcter permanent, fixats en forma visible en el mateix punt d'expedició.
3. En tots els establiments comercials s'han d'adoptar mesures especials de control per evitar la venda de begudes alcohòliques a menors de divuit anys.
4. Està prohibit que els menors de 18 anys puguin vendre o dispensar begudes alcohòliques.
5. L'autoritat, en compliment del seu paper d'agent de prevenció i amb l'objectiu de protecció dels menors, pot confiscar les begudes alcohòliques que portin les persones menors d'edat quan pugui preveure que és per al seu consum.

Article 17. Accés de menors i acreditació de l'edat

1. L'accés de menors a establiments es regeix pel que disposa la normativa estatal i autonòmica.
2. Als efectes establerts en els articles precedents, els titulars, encarregats, empleats o responsables dels establiments poden sol·licitar dels seus clients, respecte a la Constitució i a la resta de l'ordenament jurídic, els documents acreditatius de la seva edat quan aquesta li ofereixi dubtes raonables.

Article 18. Del consum de begudes alcohòliques

1. Està prohibida la venda automàtica de begudes alcohòliques a menors de divuit anys. El titular de l'establiment és el responsable del compliment d'aquesta prescripció.
2. Està prohibida, sota responsabilitat del titular, gerent, responsable o representant legal de l'activitat, que els consumidors treguin begudes alcohòliques de l'establiment a la via pública.
3. No es pot subministrar ni consumir begudes alcohòliques en centres de treball dependents de l'ajuntament, excepte en les dependències habilitades per a això.
4. En les recepcions i actes socials organitzats per l'ajuntament en què s'ofereixi alguna beguda alcohòlica, sempre han d'oferir-se begudes alternatives. L'Ajuntament, en aquests casos, ha de vigilar el compliment de l'article 14 de la present ordenança de no fer promoció de begudes alcohòliques.

Article 19. Del consum de begudes alcohòliques en la via i espais públics

1. Està prohibit el consum de begudes alcohòliques en la via i espais públics quan pertorbi greument la tranquil·litat ciutadana.
2. A aquests efectes, es considera que es produeix aquest pertorbació quan es doni algun dels següents supòsits:
 - a) Quan, per la morfologia o la naturalesa del lloc públic, el consum es faci de forma massiva per grups de ciutadans o convidi a l'aglomeració d'aquests.
 - b) Quan es produeixin situacions denigrants per a les persones vianants o altres persones usuàries dels espais públics.
 - c) Quan, com a resultat de l'acció del consum, es deteriori la tranquil·litat de l'entorn o provoqui situacions d'insalubritat o de convivència amb els veïns i les veïnes.
 - d) Quan en els llocs en què es consumeix es caracteritzi per l'afluència d'infants o adolescents i persones d'edat.
 - e) Quan s'utilitzin envasos de vidre en espais on pugin causar un perill com és a zones de jocs i parcs infantils, o altres zones on els vidres puguin causar danys o posar en perill a les persones.

AJUNTAMENT DE FORNALUTX

ILLES BALEARS

3. La prohibició a la qual es refereixen aquests apartats anteriors resta sense efecte en els supòsits que el consum de begudes alcohòliques tingui lloc en establiments i altres espais reservats expressament per aquesta finalitat, com terrasses i vetlladors, i quan l'esmentat consum compti amb l'oportuna autorització municipal, com a les festes populars i patronals, concerts o altres esdeveniments similars amb autorització municipal.
4. Les persones que organitzin qualsevol acte públic de naturalesa cultural, lúdica, festiva, esportiva o de qualsevol altre índole estan obligades a vetllar perquè no es produeixin durant l'acte les conductes descrites en els apartats 1 i 2 d'aquest article. Si amb motiu de qualsevol d'aquests actes es realitzen les conductes esmentades, les persones responsables de l'organització ho ha de comunicar immediatament a la Policia Local.

TÍTOL V. DE LES INFRACCIONS I LES SANCIONS

Art 20. Infraccions

Sense perjudici de les responsabilitats d'altra índole que se'n puguin derivar, constitueixen infraccions administratives les accions o omissions tipificades en aquesta ordenança.

Art 21. Responsabilitat

1. La responsabilitat administrativa per les infraccions tipificades en aquesta ordenança és de la persona física o jurídica que faci les accions o omissions que s'hi tipifiquen. En les infraccions que fan referència a activitat comercial o empresa, se'n presumeix que les han fet els titulars de l'empresa o activitat comercial de què es tracti.
2. Quan se declari autor dels fets una persona menor de devuit anys no emancipada o una persona amb la capacitat modificada judicialment, han de respondre solidàriament amb ella dels danys i perjudicis ocasionats els seus pares i/o tutors.
3. D'acord amb el que estableix la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant totes les mesures en aquest cas sancionadores de les autoritats municipals que puguin afectar els menors han d'atendre principalment a l'interès superior d'aquests. S'ha de garantir el dret de l'infant i de l'adolescent a ser escoltat en tots aquells assumptes que li afectin i a que les seves opinions es tinguin en compte.
4. En el cas de les infraccions lleus referides al consum en la via pública, es preveu la suspensió de la sanció si la persona infractora se sotmet a una intervenció educativa o, en cas de necessitat, terapèutica.
5. En tot cas, qualsevol denúncia, incoació d'un expedient sancionador o eventual imposició d'una sanció a un menor serà notificada als seus pares o tutors.
6. En cas que, una vegada practicades les diligències d'investigació oportunes dirigides a individualitzar la persona o les persones infractores, no sigui possible determinar el grau de participació dels diversos subjectes que hagin intervingut en la comissió de la infracció, la responsabilitat serà solidària.

Art.22. Tipificació de les infraccions i sancions

Les infraccions se classifiquen en lleus, greus i molt greus.

Les infraccions lleus són:

- No disposar, en el lloc on es desenvolupa l'activitat, de la documentació preceptiva (infracció art. 7)
- La venda i subministrament de begudes alcohòliques per mostradors a la via pública (art. 8)
- Dispensar begudes en envasos de vidre, llaunes o similars (infracció article 9.2).
- L'incompliment del que estableix l'article 11 sobre senyalització i espais diferenciats per a les begudes alcohòliques en els llocs de venda.
- L'incompliment del que estableixen els articles 12, 13 i 14 sobre limitacions i prohibicions de la publicitat i la promoció de begudes alcohòliques.
- Consum de begudes alcohòliques en la via pública, quan pertorbi greument la tranquil·litat ciutadana (infracció article 19)
- Aquelles que constitueixin qualsevol incompliment de la present ordenança i no són considerades infraccions greus o molt greus.

Les infraccions greus són:

AJUNTAMENT DE FORNALUTX

ILLES BALEARS

- L'incompliment de les prescripcions i prohibicions recollides en els apartats 1, 2, 3, 4, 6, 7 i 8 de l'article 15
- L'incompliment de les mesures de protecció dels menors recollides a l'article 16.
- L'incompliment de les prescripcions recollides a l'article 17 sobre accés de menors als establiments i acreditació de l'edat.
- L'incompliment de les prescripcions, restriccions i prohibicions sobre venda i consum de begudes alcohòliques recollides a l'article 18.
- La comissió d'una falta lleu més de tres cops en el termini d'un any.

Les infraccions molt greus són:

- La venda i el subministrament de begudes alcohòliques sense disposar del corresponent títol habilitant en matèria d'activitats (infracció art. 7 i art. 15.5).
- La comissió de més d'una infracció greu, declarada amb resolució ferma, en el termini d'un any.

Art 23. Procediment sancionador

1. Les infraccions a les disposicions d'aquesta ordenança són objecte de les sancions administratives corresponents, prèvia la instrucció del procediment oportú, tramitat conforme al que estableix la normativa específica en matèria de venda, promoció i consum de begudes alcohòliques, així com la Llei 39/2015, d'1 d'octubre del procediment administratiu comú de les administracions públiques.
2. L'expedient sancionador s'inicia sempre d'ofici, per petició raonada d'un altre òrgan o per denúncia.
3. Les denúncies han d'expressar la identitat de la persona o persones que les presentin, el relat dels fets que poguessin constituir infracció, la data de la seva comissió i, quan sigui possible, la identificació de les persones presumptament responsables.
4. L'Ajuntament pot compensar les persones denunciants per les despeses que els hagi pogut comportar la formulació d'una denúncia, sempre que quedin efectivament acreditades en l'expedient tant la comissió de la infracció administrativa denunciada com la necessitat de la despesa efectuada i la quantia de les despeses al·legades per aquelles.
5. Quan el denunciant hagi participat en la comissió d'una infracció i existeixin altres infractors, l'òrgan competent per resoldre el procediment s'ha d'eximir el denunciant del pagament de la sanció que li correspondria, o altre tipus de sanció no pecuniària, quan sigui el primer en aportar elements de prova que permetin iniciar el procediment o comprovar la infracció, sempre i quan en el moment d'aportar-se, no se disposi d'elements suficients per ordenar-la i se repari el perjudici causat.
6. L'instructor ha de protegir la identitat del denunciant i la confidencialitat de les seves dades personals
7. La incoació de l'expedient no s'ha de comunicar al denunciant, si no és persona interessada.
8. Quan la infracció comesa no sigui de competència municipal, el batle ha d'eleva a l'òrgan corresponent l'acta o denúncia amb la finalitat de sol·licitar la incoació de l'expedient sancionador de conformitat amb la legislació sectorial aplicable.

Art 24. Mesures provisionals en fase d'instrucció.

1. Iniciat l'expedient sancionador, mitjançant un acord motivat, es poden adoptar les mesures provisionals imprescindibles per al normal desenvolupament del procediment, per evitar la comissió de noves infraccions o per assegurar el compliment de la sanció que pogués imposar-se. Aquestes mesures poden consistir en qualsevol de les previstes en la normativa general i sectorial aplicable en cada cas, i han de ser proporcionades a la naturalesa i la gravetat de la infracció.
2. Els agents de l'autoritat poden, en tot cas, decomissar els utensilis, vehicles i el gènere objecte de la infracció o que es fan servir, directament o indirectament, per a la comissió, i també els doblers, els fruits o els productes obtinguts amb l'activitat infractora, els quals queden sota la custòdia municipal mentre sigui necessari per a la tramitació del procediment sancionador o, a falta d'aquest, mentre perdurin les circumstàncies que han motivat el decomís. També es pot decretar la suspensió de la llicència de l'activitat, tancament temporal de l'establiment, retirada de productes, suspensió temporal de serveis per raons de sanitat, higiene o seguretat.
3. Les despeses ocasionades pel decomís, transport, dipòsit i destrucció són a càrrec del causant de les circumstàncies que l'han determinat.

AJUNTAMENT DE FORNALUTX

ILLES BALEARS

4. Si es tracta de béns fungibles, s'han de destruir o se'ls ha de donar el destí adequat. Els objectes decomissats s'han de dipositar a disposició de l'òrgan sancionador competent per a la resolució de l'expedient. Una vegada dictada una resolució ferma i transcorreguts dos mesos sense que el titular hagi recuperat l'objecte, s'han de destruir o entregar gratuïtament a entitats sense ànim de lucre amb finalitats socials. Així i tot, els objectes, materials, vehicles o mitjans intervinguts, es poden retornar si el propietari abona prèviament en via voluntària la sanció que pertoqui, justificant la seva propietat.
5. Excepcionalment, en cas de greu risc o perill imminent per persones o bens, la policia local pot adoptar les mesures provisionals directament amb caràcter previ a la incoació de l'expedient i s'han de rectificar, modificar o revocar en l'acord d'incoació en el termini màxim de 15 dies. En tot cas, aquestes mesures resten sense efecte si no s'incoa el procediment o l'acord d'incoació no té un pronunciament explícit sobre les mesures provisionals.

Art 25. Sancions

1. Modificació de les quanties de la sanció:
 - Les possibles reduccions, s'han de determinar en la notificació d'iniciació del procediment i la seva efectivitat està condicionada al desistiment o renúncia de qualsevol acció o recurs en via administrativa contra la sanció.
 - Quan el benefici que resulti d'una infracció sigui superior a la sanció que pertoqui, aquesta es pot incrementar en la quantia equivalent al benefici obtingut.
2. El pagament voluntari de la sanció resultant de la comissió de qualsevol de les infraccions imposades suposa les següents reduccions:
 - a) Les persones denunciades poden assumir la seva responsabilitat mitjançant el pagament de les sancions previ a la resolució de l'expedient sancionador, amb una reducció a la meitat de la sanció tipus si es fa efectiu abans de l'inici del procediment sancionador.
 - b) El pagament de l'import de la sanció de multa implica l'acabament del procediment
3. Quantia de les sancions:

Nivell de gravetat	Conducta infractora	Sanció mínima	Sanció màxima
Lleu	No disposar, en el lloc on es desenvolupa l'activitat, de la documentació preceptiva (infracció art. 7)	300€	1.000€
	La venta i subministrament de begudes alcohòliques per mostradors a la via pública (art. 8)		750
	Dispensar begudes en envasos de vidre, llaunes o similars (infracció article 9.2).		750€
	L'incompliment del que estableix l'article 11 sobre senyalització i espais diferenciats per a les begudes alcohòliques en els llocs de venda.		750
	L'incompliment del que estableixen els articles 12, 13 i 14 sobre limitacions i prohibicions de la publicitat i la promoció de begudes alcohòliques.		750
	Consum de begudes alcohòliques en la via pública, quan pertorbi greument la tranquil·litat ciutadana (infracció article 19)	100	600
	Aquelles que constitueixen qualsevol incompliment de la present ordenança i no són considerades infraccions greus o molt greus.		750

AJUNTAMENT DE FORNALUTX
ILLES BALEARS

Greu	L'incompliment de les prescripcions i prohibicions recollides en els apartats 1, 2, 3, 4, 6, 7 i 8 de l'article 15	1.001€	10.000€
	L'incompliment de les mesures de protecció dels menors recollides a l'article 16.	1.001€	10.000€
	L'incompliment de les prescripcions recollides a l'article 17 sobre accés de menors als establiments i acreditació de l'edat.	1.001€	10.000€
	L'incompliment de les prescripcions, restriccions i prohibicions sobre venda i consum de begudes alcohòliques recollides a l'article 18.	1.001€	10.000€
Molt Greu	La venda i el subministrament de begudes alcohòliques sense disposar del corresponent títol habilitant en matèria d'activitats (infracció art. 7 i art. 15.5)	10.001€	100.000€

Art 26. De les mesures alternatives al compliment de la sanció.

1. En el cas de les infraccions lleus referides al consum en la via pública comeses per menors, es preveu la suspensió de la sanció si la persona infractora o els seus pares o tutors acorden una intervenció educativa o, en cas de necessitat, terapèutica alternativa a la sanció pecuniària. La mesura alternativa s'ha d'acordar entre la persona infractora i batlia.
2. Si s'acorda una mesura alternativa a la sanció, l'expedient sancionador queda suspès.
3. S'estableix que cada hora de mesura educativa o reparadora que s'estableixi, inclòs el treball comunitari o social, equival a l'import de 20 euros de multa.

Art 27. De la prescripció de les infraccions i caducitat del procediment sancionador.

1. Les infraccions tipificades com a lleus, prescriuen als sis mesos, les tipificades com a greus prescriuen als dos anys i les molt greus als tres anys, i inicien el termini de prescripció a partir del moment que es comet la infracció.
2. El procediment sancionador ordinari s'ha de resoldre, notificant la resolució a la persona interessada en el termini màxim d'un any.
3. Les sancions tipificades com a lleus prescriuen als sis mesos, les greus prescriuen als dos anys i les molt greus als tres anys i inicien el termini de prescripció des del moment en què la resolució és ferma.

Art 28. Apreciació de delictes o falta

1. Quan les conductes a què es refereix aquesta ordenança poguessin constituir infracció penal, s'han de remetre al Ministeri Fiscal o a l'autoritat judicial que correspongui els antecedents necessaris de les actuacions practicades.
2. En el cas d'identitat de subjecte, fet i fonament de les conductes il·lícites, la incoació d'un procés penal no impedeix la tramitació d'expedients sancionadors pels mateixos fets, però la resolució definitiva de l'expedient només pot produir-se quan sigui ferma la resolució recaiguda en l'àmbit penal, quedant fins llavors interromput el termini de prescripció. Els fets declarats provats en via judicial vinculen l'autoritat competent per imposar la sanció administrativa.
3. La condemna o l'absolució penal dels fets no impedeix la sanció administrativa, si s'aprecia diversitat de fonament.
4. Les mesures provisionals adoptades en el si del procediment administratiu sancionador abans de la intervenció judicial poden mantenir-se en vigor mentre no recaigui pronunciament exprés respecte d'això de les autoritats judicials, sense perjudici dels recursos que pugui interposar el presumpte infractor sobre l'establiment o la vigència de les dites mesures provisionals.

AJUNTAMENT DE FORNALUTX
ILLES BALEARS

Art 29. Decrets i instruccions del batle en desenvolupament i aplicació de l'ordenança

Quan les circumstàncies així ho aconsellin, el batle pot dictar les instruccions corresponents per a l'aplicació de l'ordenança.

Sense perjudici de la imposició de la sanció que si s'escau correspongui, el batle pot també requerir a les persones que siguin trobades responsables d'alguna de les conductes descrites en aquesta ordenança perquè s'abstinguin en el futur de realitzar actuacions semblants dins el terme municipal.

L'incompliment de les ordres o requeriments previstos a l'apartat anterior pot donar lloc a procediment sancionador o penal per causa de desobediència.

Art 30. Funcions de la Policia Local referents al compliment d'aquesta ordenança

En la seva condició de policia administrativa, la Policia Local és l'encarregada de vetlar pel compliment d'aquesta ordenança, d'inspeccionar i denunciar, quan pertoqui, les conductes que li siguin contràries, i d'adoptar, s'escau, les altres mesures d'aplicació.

Art 31. Deure de col·laboració ciutadana en el compliment de l'ordenança

Totes les persones que són a Fornalutx tenen el deure de col·laborar amb les autoritats municipals o els seus agents per preservar les relacions de convivència ciutadana i civisme en l'espai públic.

Tota la ciutadania té el deure de comunicar a les autoritats o agents més pròxims qualsevol situació que detectin de presumpte risc o desemparament d'un menor.

Art 32. Conductes obstructionistes a les tasques de control, investigació o sanció en els àmbits de la convivència i el civisme

1. En els àmbits de la convivència ciutadana i el civisme, i salvaguardant tots els drets previstos en l'ordenament jurídic, no es permeten les conductes següents:
 - a) La negativa o la resistència a les tasques d'inspecció o control de l'Ajuntament.
 - b) Subministrar als funcionaris actuant, en compliment de les seves labors d'inspecció, control o sanció, informació o documentació falsa
 - c) L'incompliment de les ordres o els requeriments específics formulats per les autoritats municipals o els seus agents.
2. Sense perjudici de la legislació penal i sectorial, les conductes descrites en l'apartat anterior són constitutives d'infracció greu.

Art 33. Presumpció de veracitat dels agents de l'autoritat

1. En els procediments sancionadors que s'instrueixin en aplicació d'aquesta ordenança, els fets constatats per agents de l'autoritat tenen presumpció de veracitat, d'acord amb la normativa aplicable a aquest efecte, sense perjudici d'altres proves que puguin aportar els interessats.
2. En els expedients sancionadors que s'instrueixin, i amb els requisits que corresponguin conforme a la legislació vigent, es poden incorporar imatges dels fets denunciats, ja sigui amb fotografia, filmació digital o altres mitjans tecnològics, que permetin acreditar els fets recollits en la denúncia formulada d'acord amb la normativa aplicable. En tot cas, la utilització de vídeo-càmeres requereix, si és procedent, de les autoritzacions previstes en la legislació aplicable, i el seu ús d'acord amb el principi de proporcionalitat.

Art 34. Mesures de caràcter social

1. Quan el presumpte responsable de l'incompliment de l'ordenança sigui indigent o presenti altres mancances o necessitats d'assistència social o d'atenció mèdica especials o urgents, els agents de l'autoritat que intervinguin han d'informar de la possibilitat d'acudir als serveis socials o metges corresponents i del lloc concret en què pot fer-ho.
2. En aquells casos especialment greus o urgents, i amb l'únic objecte que la persona pugui rebre efectivament i com més aviat millor l'atenció social o mèdica requerida, els agents de l'autoritat o altres serveis competents poden acompanyar-la als esmentats serveis.

3. Així mateix, sempre que sigui possible, i prèvia l'autorització de la persona major d'edat i capaç, els serveis municipals poden intentar contactar amb la família de la persona afectada per informar-la de la situació i circumstàncies en què ha estat trobada en l'espai públic.

Art 35. Mesures de policia administrativa directa

1. Els agents de l'autoritat han de exigir en tot moment el compliment immediat de les disposicions previstes en aquesta ordenança i, sense perjudici de denunciar les conductes il·lícites, poden requerir verbalment a les persones que no respectin les normes perquè desisteixin de la seva actitud o comportament, advertint-los que en cas de resistència poden incórrer en desobediència.
2. Quan la infracció comesa provoqui, a més d'una pertorbació de la convivència ciutadana i el civisme, un deteriorament de l'espai públic, s'ha de requerir al seu causant la reparació, restauració o neteja immediates, quan sigui possible.
3. En cas de resistència a aquests requeriments, i sense perjudici del que disposa l'apartat 1 d'aquest article, les persones infractores poden ser desallotjades, complint en tot cas amb el principi de proporcionalitat.
4. Als efectes de poder incoar el corresponent procediment sancionador, els agents de l'autoritat han de requerir la persona presumptament responsable perquè s'identifiqui.
5. En cas de no aconseguir la identificació per qualsevol mitjà de la persona que ha comès una infracció, els agents de l'autoritat poden requerir-la perquè, a fi d'iniciar l'expedient sancionador de la infracció comesa, els acompanyi a dependències pròximes que comptin amb mitjans adequats per realitzar les diligències d'identificació, a aquests únics efectes i pel temps imprescindible, amb un màxim de sis hores informant la persona presumptament infractora dels motius del requeriment d'acompanyament.

Art 36. Destí de les multes imposades

L'import dels ingressos de l'ajuntament en virtut de les sancions imposades s'han de destinar a programes de prevenció inclosos en el Pla d'actuacions sobre drogodependències i conductes additives del municipi.

Disposició final

La present ordenança entra en vigor, un cop aprovada definitivament per la corporació, en el termini de quinze dies hàbils, a partir del següent al de la seva publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.